

Pasniedzējai dr. Edītei Fridrihsonai

2020.gada 22.martā

Herpes vīrusu infekcijas un akūts retrovīrusu sindroms

Kontroldarbs - 5.bīlete

Herpes simplex un grūtniecība

✱ Grūtniecības kontekstā visbiežāk tiek runāts par ģenitālajām herpēm, kuru izraisītājs ir *herpes simplex*. Ģenitālais herpes var būt bīstams jaundzimušajam. Pārneses veids ir dzimumkontakts vai orālais sekss ar infekciozu personu. Infekcija izpaužas kā pūšļveida izsitumi. Var parādīties arī ilgstoši pēc inficēšanās. Ja pirmo reizi infekcija tiek diagnosticēta grūtniecības laikā, ir pieejama ārstēšana. Masīviem izsitumiem parādoties grūtniecības noslēgumā, tiek rekomendēts ķeizargrieziens kā bērnam drošāks piedzimšanas veids¹.

✱ Lielāki riski no *herpes simplex* infekcijas ir jaundzimušajam kā mātei, tāpēc grūtniecības un dzemdību lēmumu pieņemšanā uzmanības centrā ir vertikālās transmisijas risku mazināšana. Risku izvērtēšanā nozīmīgi ir šādi kritēriji: (1) pirmreizēja vai atkārtota infekcija; (2) gestācijas laiks. Atkārtotas infekcijas gadījumā tomēr tiek rekomendētas vaginālas dzemdības².

✱ *Herpes simplex* un grūtniecības kontekstā tiek runāts ne tikai par ģenitālajām, bet arī par neonatālajām herpēm. 400mg aciclovir lietošana katru dienu pirmajā un otrajā grūtniecības trimestrī un 400mg 3x dienā no 36 grūtniecības nedēļas samazina izsitumus un mazina ķeizargrieziena vajadzības risku. Ķeizargrieziens tiek rekomendēts, ja pirmreizēja inficēšanās ar *herpes simplex* notiek grūtniecības trešajā trimestrī, īpaši ja tas ir 6 nedēļas pirms paredzamā dzemdību laika, jo tad neonatālās transmisijas riski palielinās līdz pat 41%. Pēc dzemdībām tiek rekomendēta krūts ēdināšana, ja vien herpes izsitumi nav uz krūtsgaliem.³

¹ (n.d.). Retrieved from <https://www.nhs.uk/conditions/pregnancy-and-baby/pregnancy-infections/>

² Management of Genital Herpes in Pregnancy. (n.d.). Retrieved from <https://www.rcog.org.uk/en/guidelines-research-services/guidelines/genital-herpes/>

³ Management of Genital Herpes in Pregnancy, Consensus guideline between the British Association for Sexual Health and HIV (BASHH) and the Royal College of Obstetricians and Gynaecologists (RCOG), October 2014 - <https://www.rcog.org.uk/globalassets/documents/guidelines/management-genital-herpes.pdf>

Akūta retrovīrusu sindroma tipiskā klīniskā aina⁴

* Akūts retrovīrusa sindroms ir HIV infekcijas pirmā fāze, kas var noritēt *asimptomātiski* vai izraisīt *neprecīziskus* simptomus. Visbiežāk simptomi parādās 1-4 nedēļu laikā pēc inficēšanās. Simptomu ilgums 3-14 dienas, kam seko dažu dienu līdz 3 mēnešu ilgs periods, kurā organismā notiek serokonversijas procesi, izstrādājot antivielas pret HIV infekciju⁵.

* **Biežākie simptomi:**

- ◆ Gļotādu čūlas
- ◆ Izsitumi
- ◆ Mialģijas / artralģijas
- ◆ Anoreksija / svara zudums
- ◆ Drudzis
- ◆ Smagas centrālās nervu sistēmas manifestācijas
- ◆ Nogurums / vārgums
- ◆ Galvassāpes
- ◆ Limfadenopātija
- ◆ Faringīts
- ◆ Gastrointestinālais distress

* **Diferenciāldiagnostika:**

- ◆ Bieži:
 - ◆ Epšteina-Barra vīruss
 - ◆ Gripa
 - ◆ Streptokoku faringīts
 - ◆ Vīrusu / neinfekciozs gastroenterīts
 - ◆ Augšējo elpceļu vīrusu infekcija
- ◆ Reti:
 - ◆ Akūts vīruss hepatīts
 - ◆ Reakcija uz narkotiku lietošanu
 - ◆ Primārā *herpes simplex* infekcija
 - ◆ Sekundārs sifiliss
- ◆ Ļoti reti:
 - ◆ Akūta citomegalovīrusa infekcija
 - ◆ Akūta toksoplazmoze
 - ◆ Bruceloze
 - ◆ Izklidēta gonokokēmija
 - ◆ Masalas
 - ◆ Meningīts / encefalīts
 - ◆ Primārie imūndeficīti
 - ◆ Masaliņas
 - ◆ Ar ceļošanu saistīti patogēni (piemēram, malārija, vēdertīfs)

* Tā kā akūta retrovīrusa sindroma klīniskā aina bieži ir nespecifiska, simptomu bāzēts algoritms parasti netiek izmantots akūtas HIV infekcijas diagnostikā. Primāri simptomu algoritms tiek kombinēts ar risku izvērtēšanu izmeklējumu stratēģijas definēšanai.

⁴ Chu, C., & Selwyn, P. A. (2010, May 15). Diagnosis and Initial Management of Acute HIV Infection. Retrieved from <https://www.aafp.org/afp/2010/0515/p1239.html>

⁵ Cachay, E. R., By, Cachay, E. R., & Last full review/revision Mar 2019 | Content last modified Mar 2019. (n.d.). Human Immunodeficiency Virus (HIV) Infection - Infectious Diseases. Retrieved from [https://www.merckmanuals.com/professional/infectious-diseases/human-immunodeficiency-virus-hiv/human-immunodeficiency-virus-hiv-infection?query=retroviral syndrome](https://www.merckmanuals.com/professional/infectious-diseases/human-immunodeficiency-virus-hiv/human-immunodeficiency-virus-hiv-infection?query=retroviral%20syndrome)